

Bedrijfsuitstapjes naar een escaperoom, lasergamehal of de vrije natuur zijn populaire bindmiddelen tegen personeelstekort. **Fotograaf Marijn Scheeres** volgde werknemers en bazen op hun dagje weg van hun werkplek.

Bedrijfsuitstapjes

Een wapen tegen weglappend personeel

foto's Marijn Scheeres

tekst Marije Nieuwland

Medewerkers van de Jumbo zijn aan het lasergamen.

In opperste concentratie richt Kevin van Beers

zijn geweer op het gangpad met de allesreinigers en de frisdranken. Hij zit gehurkt, met één knie op de grond. Op de andere knie leunt zijn arm zodat hij het geweer stabiel op zijn doel kan richten.

De Jumbo in winkelcentrum Groot Driene in Hengelo is deze avond na sluitingstijd oorlogsgebied geworden. Of, om precies te zijn: het speelveld van een potje lasergamen dat voor de supermarktmedewerkers is georganiseerd.

Van Beers, overdag vulploegleider, wacht gespannen met zijn oranje helm en oranje geweer, naast de kratten cola en de chips tot er een blauwe helm van de tegenstanders om het hoekje komt. Dan is het een kwestie van wie het eerste schiet.

Bedrijfsuitjes lijken populairder dan ooit. Uit onderzoek van het CBS (augustus 2021) blijkt dat er voor het eerst sinds het begin van de meting in 2003 meer vacatures dan werklozen zijn. Bedrijfsuitjes worden bij uitstek ingezet als wapen tegen weglappend personeel. Vooral escaperooms doen het daarbij goed, volgens Escape Rooms Nederland is het aantal escaperooms in Nederland sinds 2015 verviervoudigd. Maar het kan ook origineler. Ooit gedacht aan een superheldendiner, vliegeren op het strand of schapendrijven op de heide? Hoogleraar organisatiecultuur, communicatie en leiderschap Yvonne Burger van het Center for Executive Coaching van de Vrije Universiteit Amsterdam was aanvankelijk sceptisch over de toename aan activiteiten die evenementenbureaus aanbieden, vanwege de commerciële insteek. Maar na onderzoek en eigen ervaringen concludeert ze dat zulke activiteiten bijdra-

‘Als je elkaar niet alleen als collega, maar als mens leert te zien, kun je meer van elkaar hebben’

gen aan het versterken van sociale relaties op de werkvloer.

‘In 2019 is een groot meta-onderzoek gedaan naar hoe bedrijfsuitjes zich vertalen naar de werkvloer. Daaruit bleek dat zulke uitstapjes inzicht bieden in samenwerkingsverbanden en onderlinge relaties kunnen versterken. Als team en individueel kunnen werknemers productiever worden.’

Daarnaast verbeterde het praktisch samenwerken nadien. Dit komt doordat collega's elkaar leren kennen buiten hun vaste rollen als collega's. De een blijkt geweldig goed raadsels te kunnen oplossen en de ander slaagt erin overzicht te creëren door stappen vooruit te denken. ‘Als je elkaar niet alleen als collega, maar als mens leert zien, kun je meer van elkaar hebben en elkaar beter begrijpen’, aldus Burger.

Het is volgens haar wel belangrijk dat iedereen vrijwillig meedoet en de activiteit bewust wordt gekozen. Een uitje als een borrel of lasergamen kan goed werken wanneer je sociale relaties wil verstevigen. Maar je moet mensen niet zomaar op elkaar laten schieten. Wanneer een bedrijf sterk hiërarchisch is, er conflicten spelen of een van de werknemers wordt gepest, kan een potje lasergamen grimmig uitpakken. Bedrijven doen er dan verstandig aan te kiezen voor een uitje dat expliciet is gericht op teambuilding en samenwerking, zoals het zorgvuldig opstellen van een zogenoemde *chainreaction*, een kettingreactie.

Ook al is er bij de beoogde deelnemers een frisse tegenzin te bemerken voor een middag schapendrijven, een bedrijfsuitje kan wonderen doen voor de sfeer en de samenwerking op de werkvloer. Een goede indicatie voor of dat is gelukt, is hoe lang mensen napraten over het uitje.

Activiteit: **Chainreaction**
Deelnemend bedrijf: **Gaston Schul**, Schiphol
Organisatie: **Live Impact**

■ Sander van Lent, directeur van douanediensverlener Gaston Schul, kijkt in spanning hoe 'de grootste kettingreactie van Nederland' in beweging komt. Een middag lang hebben hij en zijn collega's een enorm bouwwerk in elkaar gezet. Ze hadden daarvoor een complete tennishal tot hun beschikking. Uit grote kisten haalden de douanemedewerkers houten planken, gewichten, teddyberen, boeken en talloze andere huishoudelijke voorwerpen tevoorschijn.

Als zowat alles is gebruikt, is het tijd om de kettingreactie te testen. Als eerste rolt een zware rubberen band van een kart-wagentje over de houten planken, ergens halverwege het parcours bonkt hij tegen een rood vat dat op een strijkijzer balanceert. Het gaat met precies genoeg vaart, zodat het rode vat in beweging komt. Dat rolt verder, waarbij het onderweg andere voorwerpen aantikt en onderdelen in werking zet. Aan het eind van de zenuwslopende kettingreactie van

gebeurtenissen, bereikt het stalen vat het eindpunt, dat wordt gemarkeerd met de knal van een confettikanon: kettingreactie geslaagd.

‘Er was een fijne sfeer, gericht op samenwerking’, zegt Van Lent tussen de dwarrelende confettisnippers. ‘Als douanebedrijf werken we met collega's uit vijf landen, wat soms een uitdaging is bij het samenwerken. Vandaag voelde het een beetje alsof grenzen vervaagden.’

Activiteit: **escaperoom**
Deelnemend bedrijf: **Mentaalbeter**
Organisatie: **Turf Real Life Gaming, Aalsmeer**

■ Volgens Wilco Hoogeveen, eigenaar van de Western Dorp-escaperoom, zorgt een escaperoom ervoor dat werknemers zich even in een andere wereld wanen waarin andere kwaliteiten bovendrijven dan op de werkvloer. De werknemers van Mentaalbeter, een bedrijf in de geestelijke gezondheidszorg, deden hun spel in de escaperoom met een extra spelelement: Trust Nobody, gebaseerd op het tv-programma *Wie is de Mol?* 'Het begon al op kantoor waar een paar dagen eerder duidelijk werd dat er een saboteur in het spel was. De deelnemers namen hun vermoedens en verdenkingen mee de escaperoom in. Tijdens het spel kregen de spelers de keuze om per team de beste score neer te zetten of om juist individueel uit te blinken. De deelnemers van Mentaalbeter kozen voor zichzelf en niet voor het team. Hoogeveen: 'Dat vond ik opvallend omdat deze mensen werken voor een bedrijf in de mentale zorg. Het is een groep die normaal juist veel voor de ander bezig is.'

'Bij schapen-
drijven komen
zachte
leiderschaps-
kwaliteiten
kijken

Activiteit: **schapendrijven**
Deelnemend bedrijf: **Interburns, Cardiff (Wales)**
Organisatie: **Oxygen Events**

■ De medewerkers van Interburns kozen voor schapendrijven. Interburns is een non-profitorganisatie met een kantoor in Wales en vestigingen over heel de wereld die zich bezighoudt met brandwondenzorg in landen in Afrika, Azië en het Midden-Oosten. Onderzoeksassistent Lucy Kyngé ontmoet haar Europese collega's op deze koude herfstdag op een landgoed bij Conferentiecentrum Woudschoten in Zeist. De kudde schapen staat rustig te grazen, zoekend naar groene grassprietjes tussen de herfstbladeren. Verderop staan de ijzeren hekken waar de schapen naartoe moeten. Het personeel van Interburns probeert het zonder aanwijzingen een keer zelf, maar zonder succes. 'Achter ze gaan staan schreeuwen helpt niet. Schapen reageren niet op geluid', legt de herder aan de groep uit. Kyngé en haar collega's proberen het nog een keer. Dit keer zonder te roepen, maar door alleen naast de schapen te staan. Dat bleek genoeg. Schapen zoeken altijd de ruimte. En omdat ze hun ogen aan de zijkanten hebben, kunnen ze op tijd weglopen als ze mensen in hun ooghoeken zien. 'Bij schapendrijven komen zachte leiderskwaliteiten kijken, zoals geduld', zag Kyngé.

Opvallend: de
deelnemers van
Mentaalbeter kozen
voor zichzelf en niet
voor het team

Bedrijfsuitjes

De hiërarchische structuur van de supermarkt verdween deze avond naar de achtergrond

Activiteit: **lasergame**
Deelnemend bedrijf: **Jumbo Leussink, Hengelo**
Organisatie: **lasergameuitje.nl**

■ Een paar omgevallen flesjes bier, dat was alle schade nadat vulploegleider Van Beers in volle vaart door de gangpaden van de Jumbo was komen stuiven. Samen met de rest van zijn oranjeteam wilden hij de tegenstanders aan de andere kant van het gangpad 'Reinigers, frisdranken en huishoudartikelen'

insluiten. Dat lukte. Nadat Van Beers raak schoot en daarmee zijn team aan de overwinning had geholpen, blikt hij terug op een mooie avond: 'We hebben acht potjes gedaan. Elke keer werden we fanatieker. Medewerkers die normaal wat stiller zijn, verrasten me met hun enthousiasme.'

Het viel Van Beers op dat de hiërarchische structuur van de supermarkt deze avond naar de achtergrond verdween. 'Er waren vakkenvullers die de leiding namen. Ik denk dat dat wel goed was. Iedereen stond voor even op gelijke voet.'

Bedrijfsuitjes

Activiteit: **heldenborrel**
Deelnemend én organiserend bedrijf: **Kinderuitgeverij Billy Bones, Amsterdam**

■ 'Wij maken verhalen voor kinderen, omdat ieder kind een wereld vol verhalen verdient', vertelt Sanneke Van de Pas, oprichter van kinderuitgeverij Billy Bones. 'Daarom vonden we het passend om met een verkleedfeestje samen terug te reizen naar alle helden uit onze jeugd.' Marco van Basten treft Ruud Gullit weer in '88

tenue, Britney Spears treedt op met *Hit me baby one more time*, er worden maar liefst drie Wally's gezocht én gevonden terwijl Batman een drankje drinkt met Mario en Luigi. Door alle helden op het feestje leerde Van de Pas van alles over haar collega's. Waarom kozen ze voor een bepaalde held en welke eigenschappen

bewonderden ze in hem of haar? De heldenborrel ging op vrijdagnacht door tot in de late uurtjes en zelfs de maandag daarna. Van de Pas: 'Twee collega's verschenen de eerstvolgende werkdag ook weer in hun outfit. Het feestje bevorderde het groepsgevoel en de positieve sfeer op ons kantoor.'